

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 24 Cor
Pe o jum. de an 12 „
Pe trei luni . . . 6 „

Pentru România şi străinătate:

Pe un an . . . 40 lei.
Pe o jum. de an 20 „

TELEFON N. 226

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ZIAR POLITIC NAŢIONAL.

REDAŢIA
ŞI ADMINISTRAŢIA
Târgul Inului Nr. 80

INSERATELE
se primesc la admala-
traŢie. Preţul după tariful
şi învolaul.

Manuscrisurile nu se in-
napoiesc.

Ce mai mare catastrofă a lumii.

În şedinţa din 28 Iulie n. a parlamentului. Angliei ministrul de externe Sir Edward Grey, vorbind de propunerea ce-a făcut-o guvernelor Franţei, Germaniei şi Italiei de-a se întruni o conferinţă a ambasadorilor la Londra cu scop de-a aplană dificultăţile pricinuite de războiul între Austro Ungaria şi Serbia, a ţinut să adauge următoarele:

„Dacă conflictul încetează de-a rămânea limitat între Austro-Ungaria şi Serbia, devenind un conflict, în care o altă Putere ar fi implicată, conflictul s'ar isprăvi cu cea mai mare catastrofă care s'a văzut vreodată pe această lume“.

Dela această declaraţie a ministrului Grey au trecut două zile, în care timp evenimentele s'au precipitat cu o iuteală vertiginosă: mobilizarea Rusiei, declaraţia de război a Germaniei, mobilizarea Franţei, iar ieri ne-a sosit telegrama despre declararea de război a Angliei, pricinuită de violarea neutralităţii Belgiei de către Germania.

Stăm prin urmare în faţa celei mai mari catastrofe, care s'a văzut vreodată pe această lume — vorba ministrului Grey.

Pe mulţi, chiar foarte mulţi, îi va fi surprins această precipitare a evenimentelor, căci zilnicele asigurări ale bărbăţilor de stat englezi că Anglia va căuta să facă totul în interesul localizării eventualei conflictului, lăsau să înălţea în sufletele lor speranţa, că acestei mari puteri îi va succede în cele din urmă să amelioreze o situaţie cu perspective atât de înfloritoare.

Cei ce au urmărit însă fazele diverse ale conflictului latent, care se manifestă de ani de zile între Germania şi Anglia, simţeau că mobilizarea armatei germane va fi semnă, ca Anglia să-şi părăsească atitudinea de mediaţie şi să intre în hora infernală a războiului european. Cu deosebire cercurile diplomatice europene considerau ca iminentă o intrare în acţiune a Angliei, care aştepta numai momentul binevenit.

Acesta a şi urmat alaltăieri, după ce ambasadorul Angliei la Berlin a luat cunoştinţă din expozeul cance-

larului Bethmann, că Germania a fost nevoită, pentru siguranţa graniţelor ei, să violeze neutralitatea Belgiei. După şedinţa de Marţi seara a parlamentului german, ambasadorul Angliei a cerut secretarului de stat Iagow să-i răspundă dacă Germania e dispusă să renunţe la violarea neutralităţii Belgiei. Secretarul Iagow i-a răspuns imediat, că aceasta e o imposibilitate, deoarece Germania e nevoită să violeze neutralitatea pentru a împedea trecerea armatei franceze prin Belgia.

Urmarea acestui răspuns categoric a fost declararea războiului Germaniei de către Anglia.

În cercurile oficiale germane se prezintă violarea neutralităţii Belgiei ca o necesitate imperativă. Germania are un interes de viaţă să folosească o parte a teritoriului Belgiei pentru trecerea trupelor sale în Franţa, deoarece Franţa n'are la graniţa Belgiei întărituri mai puternice, pe când la graniţa franco-germană sunt numeroase întărituri, a căror distrugere ar costa pe Germania timp scump şi numeroase jertfe.

Germania s'a aşteptat de-altfel ca Anglia să folosească această violare ca pretext pentru a declara război Germaniei.

Dar făcând chiar abstracţie dela incidentul, care a provocat această declaraţie, un război al Germaniei cu Anglia ar fi fost pe timp mai îndelungat inevitabil. N'avem decât să ne cugătam la broşura recentă a locotenent-colonelului german Frobenius, al cărei conţinut l-am dat în resumat la timpul său, în care a' dat expresiune convingerei sale că Anglia se va folosi de primul prilej favorabil pentru a ataca Germania. Se ştie că autorul acestei broşuri, care făcuse senzaţie, a fost felicitat în terminii cei mai călduroşi de moştenitorul Tronului Germaniei.

Prin urmare de eventualitatea unui război apropiat al Germaniei cu Anglia se ţinea pe zi ce merge tot mai mult cont în Germania precum şi Anglia se pregătise pentru eventualitatea şi chiar necesitatea acestui război, care astăzi a şi izbucnit în cele din urmă.

Concentrarea contingentelor 1904-1906 în România.

Din izvor deosebit de încredere bucurăstean primim următoarea relaţie:

Mobilizarea armatei române, anunţată de unele ziare de-aici n'a fost încă hotărâtă. În schimb ne aflăm în toată concentrării elementelor active din contingentele 1904-1906.

Concentrarea se face prin ordine individuale, începând cu contingentul 1904 şi sfârşind cu 1906. În modul acesta concentrându-şi cadrele active România va avea pe picior de război 180.000 de oameni, fără a produce nici una din perturbările fatale unei mobilizări.

De altfel operaţiile concentrării sunt încă de câteva zile în curs, astfel că cel mult pe Sâmbătă totul va fi terminat.

Fiind concentrate numai trei contingente, viaţa economică nu va avea aproape nimic de suferit, munca câmpului putându-se îndeplini în toată voia.

Despre o mobilizare generală nu va putea fi vorba atâta vreme cât împrejurările nu se vor schimba. Cu oamenii concentraţi acum România şi-a asigurat paza graniţelor sale şi poate face faţă ori-cărei eventualităţi.

S. B.

De pe câmpul de luptă.

— Două comunicate oficiale sosite în cursul nopţii. —

Budapesta, 5 August (noaptea). Pe valea Drinei, domneşte liniştea. — Vrednică de laudă este ţinuta trupelor noastre de tiralori, şi mai cu seamă activitatea infanteriei şi a vânătorilor noştri de graniţă.

Budapesta 5 August (noaptea). Din ştirile sosite dela trupele noastre de pe hotarul sârbesc se poate deduce, că acolo decurge o activitate mai pronunţată. — Artileria sârbească de pe întăriturile inferioare şi superioare ale Belgradului a încercat să împedea printr'un foc viu mişcarea trupelor de pe malul nostru precum şi navigaţia de pe Dunăre şi Sava.

Faptul acesta a îndemnat pe ai noştri să deschidă un foc puternic în contra artileriei sârbeşti.

Această încercare a artileriei s'a sfârşit cu amuŢirea completă a tunurilor duşmane. — Întăriturile Belgradului au suferit stricăciuni mari, oraşul însă n'a fost atins de loc.

Rol însemnat a jucat în acest duel de artilerie şi monitorul nostru »Körös«. Acesta a susţinut cu bravură bombardamentul în rând cu artileria noastră de pe ţarm. A primit şi el câte-va gloanţe inimice dar nu a putut fi făcut incapabil de luptă. — Astfel, că acest monitor a putut susţine lupta până la sfârşit.

Se mai comunică apoi, că au fost

prinşi opt spioni inimici, cari prin semnale de lumină căutau să facă cunoscută la ai lor situaţia armatelor noastre. Au fost tradduşi toţi opt înaintea tribunalului de război, unde judecaţi la moarte au fost împuşcaţi imediat.

Dând aceste comunicate oficiale ţinem, să atragem atenţia publicului nostru, că s'ovnuil, care s'a răspândit ieri în oraş despre anumite înfrângerii, pe care li-ar fi suferit armata noastră la graniţele Sârbiei se desminte.

Pentru Tron şi ţară — şicanări.

Feciorii noştri aleargă cu zecile de mii sub drapel. Ei răspund chemării înainte de vreme. Işi lasă casa, părinţii, câmpul, tot ce li drag şi pleacă. Toată lumea se miră de atâta spirit de jertfă şi abnegaţiune. Guvernul însuş e silit să recunoască că Românul îşi face datoria şi răspunde chemării cu mult mai conştient decât alţii fii ai ţării.

Ei merg să se lupte şi să-şi verse sângele pentru Tron şi patrie. Legea pentru ei e lege, se supun orbeşte, nici-unul n'o calcă, nici unul nu s'abate dela datorie, nici unul nu se gândeşte la o trădare, nici-unul nu fuge. Cu un fatalism rece ostaşul român merge într'un întâmpinarea morţii, în linia de foc.

E minunată această ţinută, e deadreptul surprinzătoare. Toată lumea ar trebui să se plece şi să-şi descopere capul în faţa unei astfel de atitudini.

Cu toate astea însă ne vin plângeri că în calea acestui avânt se ridică oameni fără inimă şi fără milă cari le fac Românilor noştri fel de fel de şicane.

Jandarmii îi deţin pe mulţi, le fac perchiziţie personală, intră în casele lor, le fac perchiizie domiciliară, le scotocesc tot, pe mulţi îi ridică din casa lor, îi iau cu puterea din mijlocul familiei, îi duc la primărie, îi flămânzesc, îi supun la interogatoriu după interogatoriu, îi duc la oficiile jandarmereşti, la poliţie, îi poartă dela Anna la Caiafa ş'apoi după o imensă sfortare, când nevinovăţia lor e deplin documentată, le dă drumul, Şi şicanele ăstea li-se fac mai

ales preoţilor noştri, bănuşi că ei ar fi capii anumitor mişcări, că ar face parte din anumite societăţi secrete, că ar sta în legătură cu anumite persoane duşmane statului, că ar fi spioni periculoşi, că ar agita poporul...

Părintele Gregoriu Nistor din Tulgheşul dela graniţă ne comunică o păţanie a dânsului ş'a fiului său, pe care abia ne vine s'o credem. E un adevărat calvar.

Sub cuvânt că dânsul ar fi primit o anumită hârtie secretă — era ziarul »Minerva« din Ţară, pe care însă îl perduse — jandarmii au dat năvală în casa dânsului, iau făcut perchiizie domiciliară, l'au ridicat pe el şi pe fiul său din mijlocul familiei, alăturând la acest convoi şi pe alţii. I-a dus apoi la primărie, de aci la poliţia de graniţă, unde i-au tot întrebat de rostul »hârtiei secrete«, i-au ţinut flămâni toată ziua şi abia seara târziu la intervenirea energică a d-lui Blényes, întreprinzător în România, care a trebuit să-şi ofere drept garanţă întreagă averea sa precum şi jurământul că preotul valah nu e »trădător de patrie« — a fost lăsat liber împreună cu ceilalţi.

Impotriva acestor şicane fără suflet ne ridicăm cu toată energia şi protestăm cu toată hotărârea.

Căci e revoltător când se şicanează oameni cari cu atâta grabă aleargă să-şi facă datoria şi să-şi jertfească viaţa pentru Tron şi ţară şi e tot atât de revoltător că să se şicaneze preoţii noştri, cari dela episcop până la diacon îndeamnă pe credincioşi să grăbească

Râs albastru....

— Din carnetul meu. —

Braşov, August, 1914.

Trenurile neastâmpărate vară găfâind contingente grele din mulţimea celor necunoscuţi. Ştirile împrestrite înundează, ca un fluviu în oraşul liniştit dela poalele »Tâmpel«... »Tâmpa«... Legendarul deal bătrân murtor al multor viteji şi laşităţi, virtuţi şi, cruzimi murmură încet, ne-mulţămăit... Au trezit'o iar din somn. Dar cine mai ascultă acum dojenirile ei blăfine. Un suflet de înfrigurare dornică de sânge, de sânge greu şi negru al duşmanului îi stăpâneşte pe toţi... Şi murmurul dealului îmbătrânit în focul războaielor e înăbuşit de freacă surdă şi, greu al mormonului de trupuri însufleţite. Iar »Tâmpa« — nu se supără.

A mai văzut ea izbucniri de aceste... Şi rând pe rând li trec prin minte vijeliile mari din trecut... Vlad Tepeş îşi trimisese şi el oastea voinică prin meleagurile aceste... Nici Ştefan, voevodul mare, n'a fost străin la noi cum bine ni-a cunoscut casa şi Mihail... Iar barbarii, da, barbarii turci şi tătari lăsatu-şi-au şi ei semne de adu-

cere-aminte pe coastele »Tâmpel«... Şi a privit bătrâna »Tâmpă« îngrozită la măcelurile grele din vremurile de rescrişte... 48... Număr fatal, care a primit în spaţiul său năvălirile nenumăraţilor ruşi din Moscva Nordului...

Iar azi... A, nu, azi nu vom mai avea lupta barbară, primitivă, sfâşierile scabroase cu unghile... Nu... Creeril nu se vor mai imprăştia piul de sânge din ţeasta zdrobită de ghioga barbară, azi omorul se face mai elegant, mai potrivit duhului din veacul cel de după »al luminilor«...

Ştiinţa nobilă a chemiei tehnice şi-a făcut datoria. Oamenii geniali şi-au jertfit vieţi întregi perfecţionând până în cel mai mare grad unelele de măcel schimbiure şi omor...

Binecuvântată fie memoria lui Nobel... Ce ne-am fi făcut noi fără a avea sau a Ţi întrebuinţa dinamitul, stănia putere care a furat secretul însuşi bunului Dumnezeu, trăzând, fulgerând şi punând într'o clipă capăt suferinţelor mojte... Ostracitul, nitrogliceritul ecrasitul... O, binecuvântate să fiţi voi puteri divine, cari aţi luat locul barbarelor clomage şi a ghiogelor ţintuite. Ce bună uşoară, înflorător de dulce faceţi voi moartea sburând încălecate

pe elegantele obuze franceze, ori inserând viaţa fulgerătoare în nobilele gloanţe ale puşcii Mannlicher...

...Şi cum sufletul meu se ridică spre cer ducând ahtiat tămăia odel jertfelnice pentru minunatele scule ale scheletului morţii, mă trezeşte brusc din reverie hohotul stinsit de batjocorilor al »Tâmpel«...

»Tâmpa«... deal retrograd şi incult mă intrurepea...

— De ce te bucuri de neştiinţa altora... Nu vezi nedumerirea celor mulţi, cari privesc năimit în zare; desigur e tăcerea posomorâtă a invidiei... Ei nu ştiu toate aceste, pe cari mi le spui tu...

— O »Tâmpă« proastă şi nebună. Se vede, că tu n'ai învăţat psihologie, ca mine... Eu îi cunosc doar bine... Atâta sunt ei de veseli şi însufleţiţi... Nici n'am mai văzut o asemenea însufleţire... Fiecare ştie pentru ce merge în luptă... El luptă toţi conştienţi de ţanta nobilă, pentru care-şi pretind plăcerea să vadă sânge curgând... El luptă pentru prestigiul scumpel noastre patrii. Nu vezi ce veseli sunt...

Tâmpo nebună şi nelucezătoare! De te-ai putea tu oiaţi din loc să te

duc cu mine... În ori care crâsmă vre!... Să vezi mormanele de butoaie de bere... Te-ai mira şi tu de obrăznicia vaselor goale, cari caută să te-ajungă în înălţimea grămezilor... Şi tu totuşi îmi mai vorbeşti de posomorâre...

O, babă bătrână, ai observat câte-o umbră de întristare poate pe faţa vre-unui rezervist, ori glotaş... Află, neştiutoare, că aceea nu-i pentru cine ştie ce lucru mare... Ia, un fleac... Ce spui? Că nimeni nu ş'a strâs bucatele îde pe pământul muncit cu atâta nădejde?... Cum?... Că ce li fac copii şi nevestele acasă?... »Tâmpă« retrogradă cum poţi vorbi aşa nebuneşte! Află că nimeni nu se mai gândeşte la aşa ceva! Nu mai trăim doar vremurile barbare şi inculte...

Află că noi trăim în vremurile de disciplină, când porunca înţelepţilor diplomaţi trecută prin răsina întăritoare a comandantilor viteji e lege sfântă...

— Dar...

— Ce atâta »dar«!... Nu vezi că mă plictiseşti cu prostiile tale de morală... Deal certăre! Aşa-i dacă se lansează cineva la vorbă cu pământul. M'am înşilat în tine »Tâmpo! Iţi au-

ziam freacă surdă, ce mi se părea cuminte şi m'am pus la vorbă cu tine... Ei şi vezi acum...

Spunându-i mânios vorbele aceste m'am depărtat... Mânia mi-a trecut îndată din suflet, când coborând alelele bosumflate ale »Tâmpel« dojenite, am dat de un grup de luptători... Viteji îi ai patriei! Imi creştea inima, când îi auziam cântând voiniceşte...

...Megallj kutya Szerbia

Nem lesz tied Hercegovina... Voia bună şi însufleţirea stăpâneşte întreg oraşul... Ca nişte ecouri însufleţitoare răsunau de prin crâşmele încăpătoare cătecele răboinice.

Imi curgeau lacrimile de bucurie şi înduloşare...

Cât entuziasm, câtă pricepere a ţintei nobile! Avul o clipă senină, ca niciodată în viaţă... Ce frumos, ce nobil e să lupţi pentru repararea prestigiului ţării... Binecuvântat fie acest război...

Deodată aud în urma mea un hohot de râs... »Tâmpa«, necuvincioasă îşi bătea joc de mine...

Am fugit turbat de mânie neştiind cum să pot pedepsi pe această cliclitoare...

Laur. P.-Halmágel.

la apel și să aducă cu toată inima jertfa ce li-se cere pentru Tron și țară.

Cerem tuturor factorilor competenți să ia de urgență toate măsurile pentru a înăbuși ura măruntilor Lasibuzuci dela sate și să împiedice abuzurile pe cari le fac indeosebi jandarmii lipsiți de inimă și suflet.

Cele două ședințe ale parlamentului german.

Violarea neutralității Belgiei.

Reichstag-ul german a ținut alături de două ședințe. În prima ședință cancelarul Bethmann Hollweg a prezentat un expozeu asupra evenimentelor până la declararea războiului Rusiei, iar în ședința de seară s-a votat cu unanimitate creșterea de 5 miliarde mărci, amânându-se apoi ședințele până la 24 Noiembrie.

Despre decursul acestor două ședințe avem următoarele amănunte:

Expozeeul Cancelarului.

Cancelarul imperiului, Bethmann Hollweg, luând cuvântul în mijlocul unei tăceri stăpâne, reamintește că imperiul german a trăit în pace timp de 44 ani și a sprăjit pacea Europei. Germania vrea să continue a trăi muncind pentru pace și dela împărțit până la cel din urmă soldat toți erau împăcați de gândul că sabia trebuie scoasă numai pentru apărarea unei țări drepte. Ziua în care sabia trebuie scoasă a sosit în contra voinței noastre, și în contra silințelor noastre sincere. Rusia a aruncat facla aprinsă. Ne simțim deci într'un războiu, care ni s'a impus, cu Rusia și cu Franța.

Cancelarul face apoi un istoric al conflictului. Izbucnit pe baza documentelor din Cartea Albă, relevă în special că mobilizarea Rusiei s'a făcut în vremea când împăratul luase rolul de mediator și declară că mobilizarea rusă era pe deplin începută în noaptea de 30 spre 31 Iulie s. n. ou, deși telegrama țării a sosit împăratului la 31 Iulie numai după amiază, deci Rusia a luat atitudine provocatoare contra Germaniei și aceasta în momentul când, la rugămintea Rusiei, făceam un demers de meditațiune la Viena.

Acesta este contrar dreptului gușilor căi guvernul francez a declarat într'adevăr la Bruxelles că va respecta neutralitatea Belgiei atât vreme cât s'a observat o via respectă; știm însă că Franța era gata să invadeze. Franța putea aștepta, noi însă nu. O invaziune franceză pe flancul nostru pe linia inferioară ar fi putut deveni fatală și de aceea am fost siliți să nu fim ocoliți de protestările guvernului din Luxemburg și Belgia. Rogăm ca le-o faceți astfel, o vom raporta când țara noastră militară va fi atinsă.

Cine este stăt de amenințat cum suntem noi și cine luptă pentru avutul său suprem, acela trebuie să se gândească numai a eși din greutatea în care se află. Mergem cu Austro-Ungaria cot la cot.

Forțele militare ruse se înșiră pe lungă noastră graniță aproape cu totul deschisă iar Franța, deși nu mobilizează încă, face totuși, cum a mărturisit, pregătiri militare. Să fi așteptat în aceste împrejurări răbdător până ce puterile între cari eram strânsi să fi ales momentul atacului? (Strigăte de Nu! Nu! Aplauze entuziaste). Ar fi fost o crimă să expunem Germania la acest pericol. De aceea, chiar în ziua de 31 Iulie, am cerut Rusiei să demobilizeze declarând că un refuz ar însemna începerea stărei de războiu. Răspunsul Rusiei la această cerere nu se cunoaște nici până astăzi. (Mare mișcare).

De Bethmann Hollweg zice apoi: Franța, întrebată dacă va rămâne neutră într'un războiu ruso-german, a răspuns în mod evasiv că va face ceea ce li vor dicta interesele. Cu toate acestea împăratul a ordonat ca granița franceză să fie absolut respectată. Acest ordin a fost riguros ascultat cu excepție unei slăgure patrule, care a trecut granița și din care un singur om s'a întors. În schimb însă aviatorii francezi au sârbit bombe pe teritoriul german, cavaleria și infanteria franceză au invadat teritoriul imperiului, suntem în legătură apărare și necesitatea n'are lege. Trupele noastre au ocupat Luxemburgul și au pătruns poate până la această oră teritoriul Belgiei.

Cât privește atitudinea Angliei, prin declarațiunile d-lui Grey la Camera comunelor s'a arătat punctul de vedere al guvernului englez. Am dat o declarațiune guvernului englez că atât vreme cât Anglia va rămâne neutră, flota noastră nu va ataca coasta septentrională a Franței și că nu ne vom

atinge de integritatea teritorială și independența Belgiei. Repet această declarație înaintea lumii întregi adăugând că atât vreme cât Anglia va rămâne neutră, suntem dispuși a nu întreprinde nici o operațiune ostilă contra navigațiunei comerciale franceze în caz de reciprocitate.

După cuvântarea patriotică a președintelui Kaempf care constată unanimitatea națiunii întregi, ședința este închisă.

Votarea creditului de 5 miliarde.

A doua ședință a avut loc la ora 5 după amiază. Toate proiectele de legi ale guvernului, printre cari autorizarea de a împrumuta 5 miliarde mărci, au fost adoptate fără discuțiune. Singur socialistul Hasse a cerut o declarațiune zicând că partidul său, cu toate principiile sale contra războiului votează creditele cerute și socialistul însotesc cu cele mai calde urări pe frații lor cari merg la luptă, fără distincțiune de partid. Această declarațiune este primită cu mari aplauze generale.

Președintele închide ședința făcând urări din cele mai călduroase pentru armata și marină. (Mari aplauze prelungite.)

Cancelarul imperiului exprimă Reichstagului mulțumirile împăratului și principilor federați. Citește decretul imperial amânând Reichstagul până la 24 Noiembrie.

Hotărârea Consiliului de Coroană din Sinaia.

Atitudinea presei române.

Decisiunea Consiliului de Coroană din Sinaia a produs, precum am anunțat, în toate cercurile politice române, fără deosebire de partide, o satisfacție generală. Faptul acesta îl subliniază toate ziarele, cari ne sosesc astăzi din țară.

Iată câteva din aceste voci de presă:

„La Politique”, organul autorizat al partidului conservator, scrie între altele:

Situația cu totul specială pe care fatalitatea istorică, geografică și politică a creat-o României, îi impune în aceste grele clipe să-și apere interesele vitale respectându-și, în același timp, angajamentele și nedând ultimei prietenilor sale încercate.

Astfel că apelul făcut de Suveran tuturor oamenilor de Stat ai României, de a-și emite luminata lor părere și de a conlucra pentru salvagardarea intereselor naționale pe care Constituția i le-a încredințat, n'a fost zadarnic, iar hotărârea luată în conferința dela Sinaia dovedește străna înțelegere dintre suveranul nostru și reprezentanții cei mai autorizați ai țării.

Avem angajamente, avem amiciții, care fără să fie încă puse în cauză de evenimentele ce se precipită, cer însă toată atențiunea noastră, după cum aceste din urmă cer la rândul lor să fim în tot momentul gata.

Acesta e sensul acordului cristalizat în comunicatul oficial al guvernului.

Acest acord care definește atitudinea României în gravele conjuncturi externe actuale este dintre acele cari trebuie să inspire țării încrederea față de orice eventualitate prin care politica noastră va avea să treacă și e inspirat dintr'o apreciere justă și moderată a rolului nostru, precum și din cea mai perfectă bună credință față de prietenii ce niciodată nu ne-au greșit.

„Conservatorul” organul partidului conservator se pronunță astfel:

România va rămâne în expectativă, în fața gravului conflict izbucnit și astfel neutralitatea apare ca cea mai prudentă atitudine ce se impune țării în aceste momente, în care puterile noastre vecine de la răsărit și de la apus au încrucișat săbiile.

„La Roumanie”, organul partidului conservator democrat scrie:

Ne abținem dela orice comentariu al comunicatului oficial. Un mare fapt se îndeplinește; asta ajunge. Să așteptăm cu sulița la coapsă, cum ziceau cei vechi. Să așteptăm în bărbăteasca poziție a dorobanțului de sentinelă al lui Grigorescu, care cu arma gata cercetează din ochi orizontul.

Să ingenuchilem în temple, să ne rugăm Dumnezeului părinților noștri, care se mai numește și Sabaoth, zeul ostirilor; să ridicăm apoi o frunte pe care nimic, de azi înainte, n'o va face să se piece.

„L'Independence Roumaine”, organul autorizat al partidului liberal scrie:

Comunicatul grăește împede că România nu cată să pescuască în apă turbure. Ea vrea să rămână stăpână

la dânsa, preocupată mai întâiu și în fața de paza granițelor sale, ceea ce implică puțința de a le apăra.

În timpul crizei balcanice România punând interesele ei de acord cu interesul European a fost un factor de pace.

Și chiar acum, când Europa e în stare de războiu, România vrea să rămână credincioasă păceli.

Un gest duios.

Eri după amiază un rezervist român s'a prezentat la administrația noastră.

Am venit să-mi plătesc abonamentul domnule, spune el adresându-se bătrânului nostru administrator.

Otogenarul gospodar al Gazetei rămas din bătrâni ereditelos paznic al comorilor lui Barțiu își mișcă nedumerit sprâncenele și de sub ele doi ochi mirați, viol privesc pe curiosul oaspe.

Știe și el de vremile groaznice prin care trecem, cetește doar cu interes și argușită Gazeta. O clipă frul vrăjbiilor dela 1848 a poroit să se destășeze vetricinile în mintea lui pentru ca în clipa următoare acela să se piardă în iadul de azi.

Încet bătrânul mirat de atata conștientizate își revine, să trezește din nevinovata-i reverie și pe un glas scortos, săcădat întreabă ca parcă să se convingă și mai bine:

Abonamentul?... Pe câtă vreme?...

Pe un sfert de an, răspunde rezervistul. Țin să-mi achit datoria, nu vreau să mă știu dator. În aceste vremuri D-voastră aveți mai mare lipsă. Muncii doar din greu, toți așteptăm foaie, vrem să știm ce mai e nou, ce se mai petrece în lumea largă în aceste vremuri. Sabia D-voastră trebuie cinstită mai mult decât ori care alta. Eu nu cunosc mai mare datorie decât asta; să știu că aceștia mi-ar fi banii cei din urmă și vi iaș da D-voastră căci dacă D-voastră n'ați mai fi, pierderea noastră ar fi nespuse de mare...

Dar... (o lacrimă licăria în ochii rezervistului) „Gazeta” să nu mi-o mai trimiteți mie, că ieu pe cum vedeți pier, s'o trimiteți acasă la adresa asta... s'o cetească copilașii de câteori ceti-o și-or aduce aminte de mine și poate n'or mai plânge atata sărăcuții. Dvoastră să scrieți vorbe de încurajare...

Bătrânul nostru administrator mișcă nerose umeri, pe ochii lui naivi se așternu o pierdea de vremeală. Atata noblete, atata spirit de jertfă atata gingașie câtă se revărsa din sufletul curat al acestui om dela sate îl cutropise pe încercatul otogenar; care în cursul vieții lui n'a prea avut norocul să fie martorul astorfel de manifestații puritane ale sufletului omenesc.

Războiul general și România.

Atitudinea dlui Iorga.

Sub acest titlu d-l N. Iorga publică în „Neamul Românesc” un articol de-o rară frumusețe și cumintenie.

D-l Iorga se ridică împotriva încercării universale de azi și o condamnă ca pe o pornire menită să înăbușe cultura și civilizația umană.

Regretăm nespuse, că din cauzele impuse tocmai de războiul actual nu putem reproduce articolul marelui nostru savant.

În esență dl Iorga spune că nu găsește nici un moment justificător pentru actualul război european și cere României ca să nu să încerce în hora furtunăică care s'a abătut asupra Europei. România să rămână neutră cu „arma la picior” căci astăzi nu există nici un motiv care ar putea s'o determine pentru a intra în conflictul iscat între puterile care o încunjură.

ȘTIRI.

24 Iulie 1914.

Splonajul dela Deva. Din Deva ni-se trimite hotărârea procuraturii de-acolo, prin care se sistează instrucția introdusă împotriva dlor Francisc și Alexandru Hossu, distincii advocați români pentru delict împotriva armatei. În această hotărâre se constată și se stabilește oficial că acuzații sunt absolut nevinovați și că nu s'a

făcut nici-o dovadă care să întărească acuza ce s'a ridicat în contra dumealor.

Din actele ce li-s'au confiscat cu ocazia perchezitiiei domiciliare, ce li s'a făcut, s'a stabilit că era vorba de un foarte nevinovat proces ce se urma în România și că nici-o urmă nu indica firele unui spionaj. Acesta fusese înscodit numai de prodigioasa fantazie a jandarmilor, cari s'au obișnuit să vadă tot cai verzi pe păreți și cari s'au dovedit și de astădată că în loc să-și facă datoria de paznici ai ordinii publice, s'au constituit în straniu rol de agenți provocatori.

În contra speculanților. Guvernul a dat ordin, ca toți acei cari vor încerca să speculeze poporul schimbând bancnotele austro-ungare cu sume sub valoarea bancnotei, vor fi pedepsiți ca înșelători ordinari. Cei păgubiți sunt avertizați să denunțe imediat cazurile poliției sau procuraturii.

Pentru ajutorarea familiilor rezerviștilor și glotașilor din Brașov se va întreprinde de către toate reuniunile de femei din Brașov o colecție generală. În scopul acesta a avut loc ieri sub preșidul Șpanului o consfătuire.

Necrolog. Duminecă în 2 August a încetat din viață George Csall, locotenent ces. și reg. în regim. de inf. Nr. 63. Înmormântarea s'a făcut Marți în cimitirul militar din Budapesta. Odihnească în pace.

Tragere la țintă. În 12 August vor avea loc în Polană exerciții de tragere la țir.

Aeroplane și Zeppelin. Abia s'a început războiul franco-german și o nouă flotă își face apariția pe câmpul de luptă. Flota aeriă, perfecționată, prevăzută cu cele mai teribile arme de distrugere, va plana deasupra milioanelor de baionete, le va urmări mișcărilor, va arunca bombe asupra lor, va distruge poduri și căi ferate, îngreunându-le și zădărniciindu-le operațiunile de mai înainte combinate. Va fi un element fantastic, care se va încinge în aer. Sprintene și ușoare, elegantele aeroplane franceze vor alerga deasupra trupelor dușmane. Vor alerga... și mi de priviri înfrigurate vor urmări punctele aproape invizibile în văzduh.

Căci ori ce s'ar spune, escadrila aeriană franceză va fi un prețios auxiliar și va juca poate un rol determinant în acest războiu. O telegramă din eursă berlineză ne-a și vestit că mai multe aeroplane franceze au încercat să distrugă niște poduri și căi ferate, dar n'au reușit. Cine poate ști cu precizie dacă au reușit sau nu? Chiar de n'au reușit, aviatorii au putut stabili poziția și formațiile în mare, și au raportat despre aceasta comandanților armatei franceze. Și aceasta e suficient, căci nu există ceva mai important într'un război decât să cunoști dinainte pozițiile și forța inamicului.

Prevăzătoare, Franța și-a construit o imponentă flotă aeriană, cu aviatori excelenți, atât militari cât și civili. Franța a plătit pentru această invenție, un nobil sacrificiu: sângele a atârto oameni cari nu și au cruțat viața pentru a face cele mai îndrăznețe încercări.

Prevăzătoare, Germania nu s'a lăsat mai pe jos. A construit acele frumoase Zeppelinuri, adevărate vapoare aeriene.

Oa într'un război fantastic, visat de cine știe ce fantastic, așa se vor încrușca armele și se va îndeplini astfel vorba veche, pe care am cetit-o cândva într'o carte, că va veni vremea când oamenii se vor lua la luptă între ei, pe pământ, în văzduh și pe ape.

Ultime știri și telegrame.

Declarațiunea de neutralitate a Italiei.

Guvernul Italiei a publicat Marți următorul comunicat:

Aflându-se câteva puteri din Europa în stare de războiu și fiind Italia în stare de pace cu toate puterile beligerante, urmează ca atât guvernul Regelui cât și cetățenii și supușii regatului sunt obligați să respecte datoriile neutralității după legile în vigoare și după principiile dreptului internațional. Oriunde va cădea, aceste datorii, va suferi urmările faptelor sale și când va fi nevoie, va fi pedepsit după lege.

Parlamentul Franței

a ținut ieri o ședință, în care s'a dat cetire adresei președintelui Poincaré, în care se declară, că Franța a căzut jertfă unui atac brutal. Iubirea de pace a Franței a fost surprinsă în totul unor discuții diplomatice prin declarația de războiu a Germaniei, prin intrarea Germaniei în Luxemburg și prin violarea națiunei belgiane. În fața acestor atacuri armata franceză a prins arma pentru a apăra onoarea patriei.

Prim-ministrul Viviani a prezentat un expozeu asupra evenimentelor externe, camera a votat fără discuție câteva proiecte urgente, apoi s'a ajurnat pe timp nedeterminat.

Flota germană

mediterană și-a făcut ieri apariția la coastele Algeriei distrugând unele locuri întărite pentru imbarcarea de trupe franceze.

Neutralitatea Americii.

Președintele Wilson a decretat neutralitatea Statelor-Unite.

Alte telegrame.

BRUXELLA 6 August. Comitetul alianței socialistilor din toată lumea a decis să continue în Rusia manifestațiile contra războiului, prin înscenarea unei revolte și greve generale.

BERLIN 6 August. Membrii ambasadelor germane din Petersburg și Paris au sosit la Berlin.

BUDAPESTA 6 August. Arhiducele moștenitor Franz Josef s'a reintors azi noapte la Viena.

„Az Est” este informat că Maj. Sa Monarhal sosește peste câte-va zile la Budapesta.

SALONICA, 6 August. În Macedonia se pregătește o revoltă estinsă în contra Sărbilor, deoarece Macedonenii sunt duși cu forța sub arme.

BERLIN, 6 August. Guvernul german a decis evacuarea Helgolandei de populația civilă.

Proprietar:

Tip. A. Mureșianu & Comp. Redactor responsabil: Ioan Brotea.

De vânzare

La Domnul Ionel Georgiade, proprietarul moșii Roșcani din județul Covurlui a află: 7 Cărlani rasă Bucara puri cu prețul de lei 100 bucata. 80 miori 1/2 sânge Bucara-urcană neagră cu prețul de lei 60 bucata și 75 cărlani 1/2 sânge Bucara-țurcană neagră cu prețul de 70 lei bucata.

Spre știre

Dupăce încasatorul nostru a trebuit să intre în servicii militar rugăm pe p. t. membrii noștri ca, cu provocare la § 7 respectiv § 8 a condițiilor de asigurare, să plătească premiile de asigurare la terminile de scadență direct la casa noastră, strada porții Nr. 51.

Brașov în 6 August 1914.

pentru: Agențura Principala a Băncii Gen. M. de Asigurare

„TRANSILVANIA”

în Brașov. a. c. g. l.

Heinrich Hermann.